2026/2176

29.9.2026

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2026/2176

ze dne 28. září 2026

na podporu posílení mechanismu generálního tajemníka OSN pro vyšetřování údajného použití chemických a biologických zbraní (UNSGM)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 28 odst. 1 a čl. 31 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Evropská rada přijala dne 12. prosince 2003 strategii EU proti šíření zbraní hromadného ničení (dále jen „strategie EU“), jejíž kapitola III obsahuje seznam opatření pro boj proti tomuto šíření.

(2) Unie strategii EU aktivně provádí a uplatňuje opatření uvedená v její kapitole III, zejména opatření související s posílením, prováděním a univerzální platností úmluvy o zákazu biologických a toxinových zbraní (dále jen „BTWC“).

(3) Strategický kompas pro bezpečnost a obranu z roku 2022 poukazuje na přetrvávající hrozbu šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů, přičemž se v něm uvádí, že Unie hodlá posílit konkrétní opatření na podporu cílů spočívajících v odzbrojování, nešíření a kontrole zbraní.

(4) V rámci strategie EU na podporu BTWC přijala Rada společné akce 2006/184/SZBP ([1]) a 2008/858/SZBP ([2]) a rozhodnutí 2012/421/SZBP ([3]), (SZBP) 2016/51 ([4]), (SZBP) 2019/97 ([5]), (SZBP) 2024/349 ([6]) a (SZBP) 2025/494 ([7]). Prostřednictvím těchto společných akcí a rozhodnutí přispěla Unie k vybudování mnohostranné kapacity pro vyšetřování údajného použití biologických zbraní. Uvedená podpora Unie by měla být poskytována i nadále.

([1]) Společná akce Rady 2006/184/SZBP ze dne 27. února 2006 na podporu Úmluvy o biologických a toxinových zbraních (BTWC) v rámci strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (Úř. věst. L 65, 7.3.2006, s. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2006/184/oj).

([2]) Společná akce Rady 2008/858/SZBP ze dne 10. listopadu 2008 na podporu Úmluvy o biologických a toxinových zbraních (BTWC) v rámci provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (Úř. věst. L 302, 13.11.2008, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/858/oj).

([3]) Rozhodnutí Rady 2012/421/SZBP ze dne 23. července 2012 na podporu Úmluvy o zákazu biologických a toxinových zbraní (BTWC) v rámci strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (Úř. věst. L 196, 24.7.2012, s. 61)., ELI: http://data. europa.eu/eli/dec/2012/421/oj).

([4]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2016/51 ze dne 18. ledna 2016 na podporu Úmluvy o zákazu biologických a toxinových zbraní (BTWC) v rámci strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (Úř. věst. L 12, 19.1.2016, s. 50), ELI: http://data. europa.eu/eli/dec/2016/51/oj).

([5]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2019/97 ze dne 21. ledna 2019 na podporu Úmluvy o zákazu biologických a toxinových zbraní v rámci strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (Úř. věst. L 19, 22.1.2019, s. 11), ELI:http://data. europa.eu/eli/dec/2019/97/oj).

([6]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2024/349 ze dne 16. ledna 2024 na podporu Úmluvy o biologických a toxinových zbraních (Úř. věst. L, 2024/349, 17.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/349/oj).

([7]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2025/494 ze dne 11. března 2025 na podporu Úmluvy o zákazu biologických a toxinových zbraní, jejího programu pro období mezi zasedáními a příprav její desáté hodnotící konference (Úř. věst. L, 2025/494, 12.3.2025, ELI: http://data. europa.eu/eli/dec/2025/494/oj).

(5) Mechanismus generálního tajemníka OSN pro vyšetřování údajného použití chemických a biologických zbraní se opírá o pravomoc udělenou generálnímu tajemníkovi OSN rezolucí Valného shromáždění A/RES/42/37C. Tato pravomoc vést vyšetřování v reakci na zprávy, které může generálnímu tajemníkovi OSN podat kterýkoli členský stát OSN, s cílem zjišťovat fakta související s údajným použitím uvedených zbraní byla znovu potvrzena rezolucí Rady bezpečnosti OSN 620 (1988).

(6) Generální tajemník OSN uvedl ve svém programu pro odzbrojení nazvaném „Zajištění naší společné budoucnosti", který byl předložen dne 24. května 2018, že úmluva BTWC nemá k dispozici jednotný stálý orgán odpovědný za provádění vyšetřování s cílem určit, zda byly biologické zbraně užity v rozporu s touto úmluvou. V programu pro odzbrojení jsou proto stanoveny činnosti, jejichž cílem je přispět k vytvoření rámce, který zajistí koordinovanou mezinárodní reakci v případě použití biologických zbraní, a zřídit stěžejní stálou koordinační kapacitu, která bude provádět nezávislá vyšetřování případů údajného použití biologických zbraní.

(7) V této souvislosti přijala Rada v rámci strategie EU rovněž rozhodnutí (SZBP) 2020/732 ([8]) na podporu mechanismu generálního tajemníka OSN s cílem posílit mnohostrannou kapacitu pro vyšetřování údajného použití biologických zbraní,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. V rámci provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení, globální strategie pro zahraniční a bezpečnostní politiku Evropské unie a Strategického kompasu pro bezpečnost a obranu Unie dále podporuje činnosti Úřadu OSN pro otázky odzbrojení (UNODA) prostřednictvím operačního opatření na podporu posílení mechanismu generálního tajemníka OSN pro vyšetřování údajného použití chemických a biologických zbraní (UNSGM).

2. Toto rozhodnutí se řídí těmito zásadami:

a) vycházet z poznatků a zkušeností získaných při provádění rozhodnutí Rady 2012/421/SZBP, (SZBP) 2016/51/SZBP a (SZBP) 2020/732 a začleňovat je;

b) zajistit maximální doplňkovost a součinnost mezi programy a projekty UNODA podporovanými Uni9, včetně programů a projektů souvisejících s Úmluvou o biologických a toxinových zbraních (BTWC) a rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1540 (2004);

c) upřednostnit provádění klíčových prvků stálých přípravných opatření, které jsou nezbytné pro zachování a posílení operační připravenosti a účinného fungování mechanismu generálního tajemníka OSN;

d) zajistit ve všech příslušných iniciativách a činnostech smysluplnou a stálou účast kvalifikovaných odborníků, odborných poradců a analytických laboratoří ze zemí globálního Jihu;

e) posílit strategická partnerství s příslušnými vnitrostátními institucemi a mezinárodními organizacemi s cílem posílit soudržnost, koordinaci a kolektivní schopnosti.

([8]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2020/732 ze dne 2. června 2020 na podporu mechanismu generálního tajemníka OSN pro vyšetřování údajného použití chemických a biologických nebo toxinových zbraní (Úř. věst. L 172 I, 3.6.2020, s. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/732/oj).

3. Celkovým cílem opatření uvedeného v odstavci 1 je posílit globální kapacitu pro vyšetřování údajného použití biologických a toxinových zbraní zvýšením operační připravenosti mechanismu generálního tajemníka OSN, a tím přispět k účinnější mezinárodní architektuře schopné odrazovat od použití biologických zbraní a reagovat na potenciální porušení Ženevského protokolu z roku 1925.

4. Specifické cíle opatření uvedeného v odstavci 1 jsou tyto:

a) posílit odborné kompetence a interoperabilitu v zájmu účinného vyšetřování;

b) harmonizovat postupy v oblasti ověřování a spolupráce s mechanismem generálního tajemníka OSN pro analytické laboratoře;

c) posílit podporu v oblasti logistiky a vybavení pro účely vyšetřování a odborné přípravy;

d) posílit kooperativní činnost prostřednictvím strategické informační činnosti a koordinace.

5. Podrobný popis opatření uvedeného v odstavci 1 je obsažen v příloze.

Článek 2

1. Za provádění tohoto rozhodnutí odpovídá vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“).

2. Technickým prováděním opatření uvedeného v čl. 1 odst. 1 je pověřen úřad UNODA. Tento úkol vykonává pod vedením vysokého představitele. Za tímto účelem uzavře vysoký představitel s UNODA nezbytná ujednání.

Článek 3

1. Finanční referenční částka pro provádění opatření uvedeného v čl. 1 odst. 1 činí 800 000 EUR.

2. Výdaje financované částkou stanovenou v odstavci 1 jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly použitelnými na souhrnný rozpočet Unie.

3. Komise dohlíží nad řádnou správou výdajů uvedených v odstavci 2. Za tímto účelem uzavře s UNODA dohodu o financování. Dohoda o financování stanoví, že UNODA zajistí zviditelnění příspěvku Unie úměrné jeho výši.

4. Komise usiluje o uzavření dohody o financování uvedené v odstavci 3 co nejdříve po vstupu tohoto rozhodnutí v platnost. Informuje Radu o veškerých obtížích v tomto procesu a o dni uzavření dohody o financování.

Článek 4

Vysoký představitel podává Radě zprávy o provádění tohoto rozhodnutí vycházející z pravidelných zpráv vypracovávaných úřadem UNODA. Rada na základě těchto zpráv provádí hodnocení. Komise poskytuje informace o finančních aspektech opatření uvedeného v čl. 1 odst. 1. UNODA informuje každých šest měsíců Radu.

Článek 5

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

2. Toto rozhodnutí pozbývá platnosti 36 měsíců ode dne uzavření dohody o financování uvedené v čl. 3 odst. 3, nebo šest měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí, nebude-li v této lhůtě uvedená dohoda uzavřena.

V Bruselu dne 28. září 2026.

Za Radu

předsedkyně

K. KALLAS

PŘÍLOHA

PROJEKTOVÝ DOKUMENT

Příspěvek Evropské unie s cílem podpořit posílení Organizace spojených národů Mechanismus generálního tajemníka pro vyšetřování údajného použití chemických a biologických zbraní (UNSGM)

I. SOUVISLOSTI

Mechanismus generálního tajemníka OSN pro vyšetřování údajného použití chemických a biologických zbraní (UNSGM), zřízený podle rezoluce Valného shromáždění A/42/37 C (1987), je pověřen rychlým prošetřením údajných případů možného použití chemických, bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní v reakci na zprávy předložené kterýmkoli členským státem, pokud takové případy mohou představovat porušení Ženevského protokolu z roku 1925 nebo jiných příslušných pravidel mezinárodního obyčejového práva. Tento mandát byl opět potvrzen rezolucí Rady bezpečnosti 620 (1988). Mechanismus generálního tajemníka OSN je i nadále jediným nezávislým, vědecky podloženým mezinárodním mechanismem pro vyšetřování údajného použití biologických a toxinových zbraní.

Mechanismus generálního tajemníka OSN tvoří kvalifikovaní odborníci, odborní poradci a analytické laboratoře; jsou jmenováni členskými státy a mohou být s krátkým předstihem vyzváni, aby podpořili vyšetřování OSN týkající se údajného použití biologických zbraní. Jednotlivé složky se vzájemně posilují a jsou podporovány členskými státy a příslušnými mezinárodními organizacemi. Tato integrovaná mnohosložková struktura zajišťuje generálnímu tajemníkovi zdroje umožňující rychlé nasazení mise schopné provést důkladné a objektivní vyšetřování v souladu s pokyny a postupy mechanismu generálního tajemníka OSN, jak byly potvrzeny v rezoluci Valného shromáždění A/RES/45/57 C (1990).

Úřad OSN pro otázky odzbrojení (UNODA) působí jako správce mechanismu generálního tajemníka OSN a hraje ústřední úlohu, pokud jde o zachování stálých přípravných opatření uvedených v pokynech a postupech. Mezi jeho úkoly patří správa seznamu kvalifikovaných odborníků, odborných poradců a analytických laboratoří; usnadnění odborné přípravy a cvičení v oblasti připravenosti, koordinace s členskými státy a mezinárodními organizacemi a posílení administrativních, logistických a operačních opatření nezbytných pro rychlé nasazení, a to v zájmu zajištění soudržnosti mezi všemi složkami mechanismu generálního tajemníka OSN.

Poté, co v roce 1997 vstoupila v platnost Úmluva o chemických zbraních (CWC), ujala se odpovědnosti za vyšetřování případů použití chemických zbraní Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW), a to s výjimkou případů týkajících se států, které nejsou stranami CWC. Prioritou stálých přípravných opatření v rámci mechanismu generálního tajemníka OSN je proto připravenost na vyšetřování týkající se biologických a toxinových zbraní.

Mechanismus generálního tajemníka OSN hraje zásadní úlohu při prosazování a posilování celosvětových norem proti používání biologických zbraní a je zásadně důležité zachovat jeho operační připravenost, a to nejen proto, aby bylo možné urychleně provádět důvěryhodná vyšetřování v případě údajného použití biologických zbraní, ale také s cílem odradit od jejich používání.

II. OBECNÝ RÁMEC

Strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení z roku 2003 je plně v souladu s cíli mechanismu generálního tajemníka OSN, neboť se v ní zdůrazňuje, že je důležité posílit stávající ověřovací mechanismy nezbytné k zajištění účinného odhalování případů porušení příslušných pravidel a k odrazování od jejich nedodržování. EU proto poskytla mechanismu generálního tajemníka OSN významnou podporu, mimo jiné prostřednictvím projektů financovaných v rámci rozhodnutí 2012/421/SZBP, (SZBP) 2016/51 a (SZBP) 2020/732. Dotčený projekt vychází z těchto skutečností a jeho cílem je dále konsolidovat a prohloubit výsledky dosažené prostřednictvím dosavadní pomoci EU.

Provádění projektu se bude řídit těmito zásadami:

a) vycházet z poznatků a zkušeností získaných při provádění rozhodnutí Rady 2012/421/SZBP, (SZBP) 2016/51 a (SZBP) 2020/732 a začleňovat je;

b) zajistit maximální doplňkovost a součinnost mezi programy a projekty UNODA podporovanými Unií, včetně programů a projektů souvisejících s Úmluvou o biologických a toxinových zbraních (BTWC) a rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1540 (2004);

c) upřednostnit provádění klíčových prvků stálých přípravných opatření, které jsou nezbytné pro zachování a posílení operační připravenosti a účinného fungování mechanismu generálního tajemníka OSN;

d) zajistit ve všech příslušných iniciativách a činnostech smysluplnou a stálou účast kvalifikovaných odborníků, odborných poradců a analytických laboratoří ze zemí globálního Jihu;

e) posílit strategická partnerství s příslušnými vnitrostátními institucemi a mezinárodními organizacemi s cílem posílit soudržnost, koordinaci a kolektivní schopnosti.

III. CÍL A VÝSLEDKY

Celkový cíl / dopad

Celkovým cílem projektu je posílit globální kapacitu pro vyšetřování údajného použití biologických a toxinových zbraní zvýšením operační připravenosti mechanismu generálního tajemníka OSN, a tím přispět k účinnější mezinárodní architektuře schopné odrazovat od použití biologických zbraní a reagovat na potenciální porušení Ženevského protokolu z roku 1925.

Očekávané výsledky

Vzhledem k tomu, že mechanismus generálního tajemníka OSN tvoří několik vzájemně provázaných složek, závisí jeho účinnost na neustálém posilování těchto složek a jejich schopnosti fungovat soudržně jako jednotná vyšetřovací struktura. Posílením těchto základních složek a jejich vzájemného propojení má projekt zajistit soudržný, dobře integrovaný a operativně spolehlivý mechanismus generálního tajemníka OSN, který bude schopen v případě potřeby provádět důkladná, vědecky podložená vyšetřování.

Očekávané výsledky tohoto projektu jsou tyto:

1. Budou posíleny a využívány kompetence a interoperabilita kvalifikovaných odborníků s cílem podpořit provádění důkladných a účinných vyšetřování.

2. Analytické laboratoře budou vyvíjet a důsledně uplatňovat harmonizované postupy v oblasti validace pro posuzování kompetencí laboratoří, jakož i postupy spolupráce mezi laboratořemi a mechanismem generálního tajemníka OSN.

3. Bude zlepšen jednak přístup k vybavení a zásobám pro účely odborné přípravy a vyšetřování, a jednak jejich správa a využití.

4. Bude posílena spolupráce se zúčastněnými stranami prostřednictvím strategické informační činnosti, partnerství a koordinace.

IV. PROJEKTY, VÝSTUPY A ČINNOSTI

1. **Posílit odborné kompetence a interoperabilitu v zájmu účinného vyšetřování**

1.1. Účel

Kvalifikovaní odborníci provádějí vyšetřování případů údajného použití biologických nebo toxinových zbraní v souladu s pokyny a postupy. Očekává se, že poté, co budou vysláni, budou spolupracovat a uplatňovat metody a postupy specifické pro mechanismus generálního tajemníka OSN, aby byla zajištěna nestrannost a důvěryhodnost vyšetřování, mimo jiné co se týče shromažďování vzorků, informací a dalších hmotných důkazů, výslechy svědků a spolupráce s příslušnými orgány a zúčastněnými stranami.

Na seznam v rámci mechanismu generálního tajemníka OSN jsou jmenování kvalifikovaní odborníci podle specializací uvedených v pokynech a postupech, které zahrnují obory, jako je lékařství, veterinární lékařství, zdraví rostlin, mikrobiologie, chemie, toxikologie a epidemiologie. Tyto oblasti odrážejí technický rozsah potřebný k vyšetřování případů údajného použití biologických nebo toxinových zbraní. Vzhledem k tomu, že odborníci pocházejí ze zemí s odlišnými systémy, jejich úroveň připravenosti a interoperability se může lišit v důsledku rozdílných vnitrostátních norem a postupů či zkušeností s mezinárodními vyšetřováními a specifickými metodami mechanismu generálního tajemníka OSN.

S cílem řešit tyto rozdíly a zajistit, aby týmy mohly pracovat soudržně ve složitých prostředích, využívá úřad UNODA koncepci postupné odborné přípravy v oblasti připravenosti, jejímž smyslem je harmonizovat odborné znalosti, standardizovat základní kompetence a vytvořit společný základ pro všechny odborníky, kteří mohou být vysláni. Tuto koncepci odborné přípravy využívá úřad UNODA v partnerství s členskými státy OSN, subjekty OSN a mezinárodními organizacemi, jakož i se specializovanými nevládními institucemi.

1.2. Popis

Koncepce odborné přípravy v oblasti připravenosti spočívá ve víceúrovňovém přístupu:

Úroveň 1 – základní odborná příprava: Základní kurz, na němž je prezentován mandát mechanismu generálního tajemníka OSN, operační postupy a technické požadavky. Účastníci se seznámí s globálním rámcem zakazujícím biologické zbraně, se strukturou a funkcemi mechanismu generálního tajemníka OSN a s jednotlivými kroky v souvislosti se zahájením vyšetřování. Praktické moduly pak zahrnují plánování misí a podávání zpráv, shromažďování vzorků a důkazů a nakládání s nimi, detekci a analýzu na místě a posuzování rizik a osobní bezpečnost.

Úroveň 2 – odborná příprava zaměřená na dovednosti: Specializované kurzy zvláště zaměřené podle úlohy odborníků a technických oblastí. Současné moduly zahrnují:

— Dekontaminace

— Správa místa činu v případě trestného činu biologické povahy

— Výslech v rámci vyšetřování

— Odběr vzorků a přeprava infekčních a toxických látek

— Bezpečné a zabezpečené přístupy v terénu (SSAFE)

Pokročilá úroveň 2 – simulační cvičení: Cvičení vycházející z různých scénářů, při nichž mohou odborníci uplatnit technické a operační dovednosti v kontextu realistických vyšetřování. Tato cvičení připravují účastníky na komplexní cvičení úrovně 3 a pomáhají posoudit jejich schopnost působit v rozmanitých a náročných podmínkách.

Úroveň 3 – komplexní cvičení v terénu (Capstone): Detailní simulace celého životního cyklu vyšetřování, jejímž cílem je posoudit kolektivní připravenost a operační soudržnost mechanismu.

V rámci projektu budou uspořádány dva kurzy odborné přípravy úrovně 2 a simulační cvičení pro celkem 32 kvalifikovaných odborníků.

1.3. Výsledky

Díky projektu budou k dispozici kvalifikovaní odborníci vyškolení v rámci koncepce víceúrovňové odborné přípravy v oblasti připravenosti. Zajistí se tak, že vyšetřovací týmy budou složeny z odborníků, kteří sdílejí jednotné technické základy, dodržují společné operační standardy a jasně chápou svou úlohu i povinnosti, a generální tajemník tak bude moci vysílat multidisciplinární týmy schopné provádět důkladná vyšetřování.

2. **Harmonizace postupů v oblasti validace a spolupráce pro analytické laboratoře**

2.1. Účel

Analytické laboratoře jmenované na seznam v rámci mechanismu generálního tajemníka OSN mohou být požádány, aby provedly důkladnou vědecky podloženou analýzu vzorků shromážděných kvalifikovanými odborníky během vyšetřování za použití validovaných metod a přísných požadavků na řetězec zajištění důkazů a na zajištění kvality. Musí proto splňovat požadavky na validaci a požadavky související s vyhodnocením výkonnosti stanovené v pokynech a postupech, a to i prostřednictvím mezilaboratorních porovnávacích studií určených k prokázání správnosti a přesnosti jejich analytických metod. Tyto studie slouží k posouzení způsobilosti jednotlivých laboratoří a k určení kolektivní úrovně připravenosti a schopnosti detekovat a identifikovat celé spektrum biologických činitelů a toxinů, které mohou být během vyšetřování nalezeny. Kromě toho jsou členské státy, v nichž se analytické laboratoře nacházejí, povinny zajistit bezproblémové a neomezené předávání vzorků a dalších důkazů, včetně bezodkladného odbavení materiálů prostřednictvím vnitrostátních orgánů, celních orgánů a karanténních služeb, aniž by došlo k ohrožení těchto materiálů.

Mezilaboratorní studie a související činnosti podpořilo několik členských států. V důsledku toho úřad UNODA s dotyčnými státy spolupracoval s cílem zajistit regionální účast, mimo jiné prostřednictvím podpory účasti analytických laboratoří na příslušných každoročních cvičeních a v rámci příslušných platforem.

Až na několik výjimek však byly tyto mezilaboratorní iniciativy z velké části prováděny *ad hoc*. Kromě toho jsou zapotřebí jasné a harmonizované operační postupy mezi úřadem UNODA a jmenovanými analytickými laboratořemi, jimiž bude upravena interakce, spolupráce a zabezpečené a neomezené předávání vzorků a důkazů pro účely vyšetřování a cvičení připravenosti.

Projekt má proto za cíl tyto nedostatky řešit posílením koordinace s poskytovateli pomoci, zefektivněním laboratorních činností a jejich systematickým začleněním do širšího úsilí vyvíjeného v rámci mechanismu generálního tajemníka OSN v oblasti připravenosti.

2.2. Popis

Úřad UNODA povede předběžné konzultace s analytickými laboratořemi, odbornými poradci, členskými státy a příslušnými partnerskými institucemi. Tyto konzultace budou podkladem pro vypracování a zdokonalení návrhů postupů a metod pro laboratorní validaci, jakož i pro interakci mezi mechanismem generálního tajemníka OSN a analytickými laboratořemi.

Za účelem vypracování harmonizovaných postupů v oblasti validace, včetně mezilaboratorních porovnávacích studií, cvičení zaměřených na externí zajišťování kvality (EQAE) a zkoušení způsobilosti, budou v rámci předběžných konzultací zmapovány stávající postupy v oblasti validace a budou prozkoumány realistické možnosti, jak dosáhnout jednotného přístupu k plánování, provádění a přezkum cvičení v oblasti validace.

Pokud jde o rozvoj strukturovaných postupů interakce, budou v rámci konzultací prozkoumány stávající postupy spolupráce a výměny informací, dobrovolné návody poskytnuté členskými státy a operační omezení ovlivňující bezpečný pohyb vzorků a důkazů. Tyto konzultace budou sloužit jako podklad pro vypracování strukturovaných ujednání a postupů pro předávání vzorků, nakládání s nimi a jejich likvidaci.

Úřad UNODA rovněž využije poradní úlohy odborných poradců tím, že ze seznamu generálního tajemníka OSN vybere osoby s odbornými profily potřebnými k podpoře opatření v oblasti připravenosti laboratoří a k poskytování specializovaných vstupů v průběhu celého procesu. Všechny konzultace budou probíhat virtuálně, s výjimkou jednoho zasedání, které se bude konat prezenčně.

Vzhledem k tomu, že k podpoře provádění uvedeného úkolu jsou zapotřebí vysoce specializované technické odborné znalosti, **bude úřad UNODA po dobu až pěti (5) měsíců využívat služeb externího konzultanta**. Tento konzultant bude poskytovat podporu při plánování a provádění konzultací; bude provádět přezkum a mapování stávajících postupů v oblasti laboratorní validace, zkoušení způsobilosti a zajištění kvality; bude analyzovat informace shromážděné prostřednictvím konzultací a sekundárního výzkumu a bude poskytovat technické poradenství pro vypracování návrhů postupů a metod pro laboratorní validaci a interakci mezi mechanismem generálního tajemníka OSN a analytickými laboratořemi. Uvedený konzultant bude rovněž nápomocen při přípravě podkladových dokumentů a zpráv ze zasedání a bude přispívat k vypracování a zdokonalení doporučení, pokynů a procesních ujednání týkajících se připravenosti laboratoří, postupů pro předávání vzorků, nakládání s nimi a jejich likvidaci, jakož i dalších souvisejících výstupů v rámci tohoto úkolu.

Úřad UNODA bude kromě toho i nadále podporovat a zajišťovat širokou a zeměpisně vyváženou účast na mezilaboratorních cvičeních a platformách nabízených členskými státy, mimo jiné tím, že **nabídne až osm (8) sponzorovaných míst s cílem usnadnit účast** analytických laboratoří na každoročních seminářích a souvisejících činnostech.

2.3. Výsledky

Tím, že v rámci projektu začne pracovat na soudržných postupech pro plánování, provádění a přezkum cvičení v oblasti validace, pokud jde o analytické laboratoře, jakož i na strukturovaných ujednáních pro interakci a spolupráci laboratoří, se přispěje ke zlepšení schopnosti úřadu UNODA ověřovat a zajišťovat spolehlivost, přesnost a operační připravenost určených laboratoří. Tyto postupy rovněž napomohou k tomu, aby laboratoře při plnění funkcí, které jim byly svěřeny na základě pokynů a postupů v rámci mechanismu generálního tajemníka OSN, postupovaly s větší jasností, soudržností a předvídatelností. Projekt rovněž podpoří pokračující účast analytických laboratoří z regionů, které nejsou dostatečně zastoupeny, v souvisejících aktivitách vedených členskými státy.

3. **Posílit podporu v oblasti logistiky a vybavení pro účely vyšetřování a odborné přípravy**

3.1. Účel

Vybavení a zásoby jsou zásadními prvky umožňujícími vyšetřování a činnosti mechanismu generálního tajemníka OSN v oblasti připravenosti, díky nimž mohou mise fungovat bezpečně, účinně a v souladu s platnými vědeckými a operačními standardy. Vzhledem k tomu, že požadavky na vyšetřování se u jednotlivých misí liší, musí mít týmy včasný přístup k flexibilní a komplexní škále vybavení, spotřebního materiálu a osobních ochranných pomůcek, které lze rychle nasadit v různých operačních prostředích.

Podle pokynů a postupů mechanismu generálního tajemníka OSN je generální tajemník odpovědný za zajištění toho, aby společný soubor vybavení nabízeného členskými státy formou věcné pomoci postačoval k podpoře jakéhokoli vyšetřování, a za zajištění alternativních prostředků v případě jeho nedostatku. V současné době však nemá mechanismus generálního tajemníka OSN k dispozici konsolidovaný operační rámec, který by definoval, jak je vybavení poskytované členskými státy formou věcné pomoci nebo pořizované úřadem UNODA získáváno, ověřováno, skladováno, udržováno a využíváno, včetně souvisejících standardizovaných pracovních i jiných postupů a technických specifikací. Neexistence takového rámce spolu s nedostatkem základních zásob měla vliv i na odbornou přípravu a cvičení v oblasti připravenosti, které se dosud opíraly o *ad hoc* zásoby poskytované partnery v oblasti odborné přípravy.

V rámci předchozích projektů zahájil úřad UNODA konzultace a spolupráci s partnery v oblasti odborné přípravy, mezinárodními organizacemi a interními subjekty OSN s cílem přezkoumat konsolidovaný seznam vybavení a zásob, jakož i předběžně zmapovat opatření pro jejich pořízení a správu. V návaznosti na tuto počáteční práci bude v rámci projektu zahájen vývoj komplexního operačního rámce upravujícího získávání a správu jak věcných příspěvků, tak i vybavení a prostředků zajišťovaných OSN.

3.2. Popis

Úřad UNODA bude pokračovat v konzultacích s odbornými poradci, interní pracovní skupinou OSN pro mechanismus generálního tajemníka OSN, příslušnými subjekty OSN v oblasti logistiky a zadávání zakázek, příslušnými mezinárodními organizacemi a partnery v oblasti odborné přípravy s cílem navrhnout předběžný rámec, kterým se bude řídit pořizování, správa a využívání vybavení a zásob, včetně položek poskytnutých členskými státy jakožto věcná pomoc. Předmětem konzultací budou praktické postupy pro evidenci a ověřování věcných příspěvků; řízení skladování a údržby; stanovení technických specifikací a vymezení způsobů mobilizace, využití a repatriace vybavení, jakož i souvisejících úloh, povinností a pracovních postupů. Tyto konzultace budou probíhat virtuálně a v případě potřeby v rámci příslušných mezinárodních fór.

Úřad UNODA rovněž zmapuje kapacity dostupné prostřednictvím subjektů OSN odpovědných za operativní a logistickou podporu, jakož i prostřednictvím partnerských mezinárodních organizací, které uvedly, že jsou připraveny poskytovat poradenství a operativní podporu prostřednictvím svých globálních logistických středisek.

Vzhledem k tomu, že k provedení uvedeného úkolu jsou zapotřebí vysoce specializované technické odborné znalosti, **bude úřad UNODA po dobu až čtyř (4) měsíců využívat služeb externího konzultanta**. Tento konzultant bude poskytovat podporu při plánování a provádění konzultací; provede přezkum a mapování operativních a logistických schopností a podpoří vývoj a zdokonalení rámce upravujícího evidenci, ověřování, skladování, údržbu, mobilizaci, využití a repatriaci vybavení a zásob včetně věcných příspěvků členských států.

3.3. Výsledky

Projekt přispěje k vývoji operačního rámce potřebného k posílení schopnosti mechanismu generálního tajemníka OSN přijímat a pořizovat, spravovat a využívat vybavení a zásoby na podporu vyšetřování a činností v oblasti připravenosti.

4. **Posílit kooperativní činnost prostřednictvím strategické informační činnosti a koordinace**

4.1. Účel

Pokyny a postupy v rámci mechanismu generálního tajemníka OSN určují řadu zúčastněných stran zapojených do provádění stálých přípravných opatření a vyšetřovacích misí. Mezi tyto strany patří členské státy, které jmenují odborníky a analytické laboratoře a poskytují technickou a operativní podporu; odborní poradci, kteří poskytují technickou a poradenskou podporu generálnímu tajemníkovi, a mezinárodní organizace, které v rámci svých příslušných mandátů přispívají specializovanými odbornými znalostmi a operativní pomocí.

Díky soustavné informační činnosti úřadu UNODA bylo v rámci mechanismu generálního tajemníka OSN v posledních letech posíleno zastoupení zemí globálního Jihu, zejména z Afriky, Latinské Ameriky a Karibiku, a asijsko-tichomořského regionu. V důsledku toho se výrazně zvýšilo zastoupení těchto regionů na seznamu mechanismu generálního tajemníka OSN, čímž se zlepšila zeměpisná vyváženost a rozšířila škála odborných znalostí.

Úřad UNODA rozšířil svou spolupráci s vládními a nevládními subjekty, aby podpořil soustavné posilování všech aspektů stálých přípravných opatření na základě rozličných poznatků a zkušeností s cílem identifikovat nové otázky a osvědčené postupy relevantní pro mechanismus generálního tajemníka OSN.

Posílení spolupráce s těmito zúčastněnými stranami i mezi nimi navzájem má i nadále zásadní význam pro plné využití dostupných odborných znalostí a zdrojů, zajištění soudržné a doplňkové činnosti a využívání znalostí a schopností všech regionů.

4.2. Popis

Úřad UNODA bude využívat mnohostranná fóra a relevantní konference k zapojení široké škály zúčastněných stran, a bude-li to možné, bude pořádat doprovodné akce. Mezi tato fóra budou patřit zasedání států, které jsou stranami Úmluvy o biologických zbraních (BWC), zasedání pracovní skupiny globálního partnerství proti šíření zbraní a materiálů hromadného ničení a podobné platformy.

Prostřednictvím této spolupráce bude úřad UNODA usilovat o propagaci dotčeného mechanismu v regionech, které nejsou na seznamu dostatečně zastoupeny, jakož i o mobilizaci podpory od členských států a partnerských subjektů a o zajištění toho, aby tato podpora byla koordinovaná, efektivní a sladěná se stanovenými prioritami, čímž se zaručí optimální využívání zdrojů, podpoří udržitelnost a posílí partnerství v soudržném rámci.

4.3. Výsledky

Očekává se, že v rámci projektu bude posílena technická a operativní podpora mechanismu generálního tajemníka OSN rozšířením regionálního zastoupení, rozšířením škály odborných znalostí v rámci mechanismu a aktivním posílením koordinace a spolupráce se zúčastněnými stranami i mezi nimi navzájem.

V. PERSONÁL

K provádění projektu bude v rámci úřadu UNODA zapotřebí stabilní počet zaměstnanců vyhrazených pro tyto účely, aby bylo zajištěno včasné, účinné a vysoce kvalitní provádění všech činností. Podpůrný tým mechanismu generálního tajemníka OSN v současné době obnáší tři mimorozpočtová pracovní místa na dobu určitou se sídlem v New Yorku: jeden referent pro politické záležitosti na seniorní pozici (P-5), jeden referent pro politické záležitosti (P-3) a jeden administrativní asistent (G-6). Uvedené pozice jsou aktuálně až do konce roku 2027 financovány prostřednictvím dobrovolného příspěvku jednoho členského státu. Dotčený tým je navíc posílen o jednoho zaměstnance na pracovním místě financovaném z řádného rozpočtu, který se částečně věnuje úkolům souvisejícím s mechanismem generálního tajemníka OSN.

Úřad UNODA konstatoval, že vzhledem k šíři rozsahu navrhovaného projektu a obecnějším požadavkům na operační připravenost v rámci mechanismu generálního tajemníka OSN je třeba zvýšit kapacitu nad rámec stávajícího počtu zaměstnanců. Návrh nicméně stanoví, že po celou dobu trvání projektu budou zachovány dvě ze tří stávajících mimorozpočtových pozic, přičemž EU bude přispívat na personální náklady po dobu 12 měsíců, od ledna do prosince 2028. Jedná se o pozici referenta pro politické záležitosti (P-3) a administrativního asistenta (G-6).

S cílem zajistit přístup k vysoce specializovaným technickým odborným znalostem, které jsou potřebné pro účinné provádění jednotlivých složek projektu, zaměstná úřad UNODA – podle potřeby a na omezenou dobu – na specifické zásadní úkoly externí konzultanty.

VI. PODÁVÁNÍ ZPRÁV

Úřad UNODA bude každoročně předkládat zprávy o pokroku při provádění projektu.

VII. DOBA TRVÁNÍ

Celková odhadovaná doba trvání projektu je 36 měsíců.

VIII. ZVIDITELNĚNÍ

Úřad UNODA přijme veškerá vhodná opatření s cílem informovat veřejnost o tom, že projekt je financován EU. Všechny akce zaměřené na zviditelnění budou prováděny v souladu s *Příručkou pro komunikaci a zviditelnění v rámci vnější činnosti EU*, přičemž se zajistí zveřejnění přesných údajů o poskytnuté podpoře ze strany Unie a plný soulad s požadavky týkajícími se vizuální identity, vyobrazení znaku a uvádění informací o podpoře.

Příspěvek EU bude jasně zdůrazněn ve všech příslušných publikacích, prezentacích a informačních produktech pro veřejnost vytvořených v rámci projektu. Úřad UNODA rovněž zahrne zviditelnění EU v rámci svých širších komunikačních kanálů. Jedná se mimo jiné o aktivní uznání podpory EU v oficiálních prohlášeních, pracovních dokumentech a veřejných vyjádřeních vydaných během provádění činností souvisejících s projektem. Podpora EU bude mimoto uvedena v pololetním zpravodaji mechanismu generálního tajemníka OSN, na internetových stránkách úřadu UNODA a na jeho sociálních sítích, čímž se zajistí, aby zúčastněné strany i širší veřejnost byly soustavně informovány o úloze Unie při posilování uvedeného mechanismu.

IX. PŘÍJEMCI

Hlavním příjemcem projektu je mechanismus generálního tajemníka OSN, jehož operační připravenost se zvýší a jehož kapacity budou ve všech hlavních složkách, mimo jiné pokud jde o kvalifikované odborníky, odborné poradce a analytické laboratoře, posíleny. Projekt má významný přínos i pro členské státy OSN, neboť podporuje jejich schopnost účinně přispívat k činnosti mechanismu generálního tajemníka OSN jmenováním odborníků, laboratoří a dalších věcných příspěvků a zajišťuje, aby tyto příspěvky byly začleněny do soudržné globální struktury vyšetřování. Tím posiluje nejen mechanismus jako takový, ale i členské státy, pro něž má jeho účinné fungování zásadní význam a které k jeho fungování aktivně přispívají.